

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-03-17
meddelad i
Nacka

Mål nr M 4504-20

SÖKANDE

Sollentuna kommun
191 86 Sollentuna

Ombud: Josef Nordlund
c/o Structor Vatten & Miljö Uppsala AB
Dragarbrunnsgatan 45, 3 tr
753 20 Uppsala

SAKEN

Upphörande av Turebergs dikningsföretag av år 1922

Avrinningsområde: N: 6592562 E: 666386
AnläggningsID: 75236
Avrinningsområde: 60/61

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen beslutar dels att Turebergs dikningsföretag av år 1922 ska upphöra, dels att Sollentuna Energi & Miljö AB tar över dikningsföretagets rätt att behålla och skyldighet att underhålla de diken m.m. som ingår i företaget.

1. YRKANDEN M.M.

Sollentuna kommun har yrkat att mark- och miljödomstolen ska besluta att Turebergs dikningsföretag av år 1922 ska upphöra.

Sollentuna Energi & Miljö AB har åtagit sig att ta över framtida underhåll för de i dikningsföretaget ingående anläggningarna, exempelvis diken.

2. ANSÖKAN

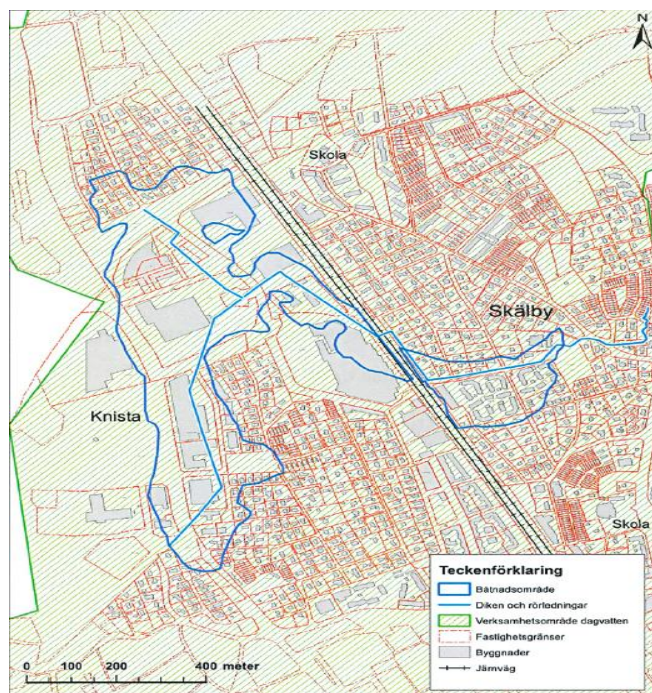
2.1 Dikningsföretaget

Turebergs dikningsföretag av år 1922 tillkom genom förrättning enligt 1918 års vattenlag. De sträckor som ingick i företaget utgjordes av öppna dikessträckor bortsett från 270 meter täckt ledning, med ändamålet att bereda bättre avdikning av både odlade och ej odlade marker. Enligt den kostnadsfördelningslängd som upprättades ingick 32 fastigheter i företaget.

2.2. Företaget bör läggas ned

Fastighetsregleringar har kontinuerligt skett inom området. I dagsläget överlappar 130 fastigheter med företagens båtnadsområde.

Ytterligare en förändring är att hela båtnadsområdet för dikningsföretaget numera ligger inom verksamhetsområde för dagvatten med Sollentuna Energi & Miljö AB som huvudman, se bild nedan.

Mörkblå linje illustrerar båtnadsområde för dikningsföretaget. Ljusblå linjer illustrerar diken och rörledningar inom dikningsföretaget. Grönskrafferat område illustrerar verksamhetsområdet för dagvatten.

Ett nytt dagvattensystem har anlagts inom området och har ersatt den funktion som dikningsföretagets diken och rörledningar en gång hade och Sollentuna Energi & Miljö AB ansvarar för att från fastigheternas respektive förbindelsepunkter omhändertar dagvatten inom verksamhetsområdet. Endast kortare sträckor av det tidigare öppna diket kan identifieras och har idag, som delar av allmänna ledningsnätet, en funktion för avledning av dagvatten.

Det finns inga uppgifter hos mark- och miljödomstolen om några förändringar inom markavvattningsföretaget. Kostnadsfördelningslängden har alltså inte uppdaterats till följd av de fastighetsregleringar som skett och är därmed inaktuell. Samtliga 32 ursprungliga deltagande fastigheterna är idag avregistrerade.

Företaget är inaktuellt till följd av att omfattande fastighetsförändringar har skett sedan 1922. Markanvändningen har förändrats inom området vilket gör att syftet med Turebergs dikningsföretag inte längre finns kvar.

Sollentuna menar sammantaget att det finns skäl att besluta om att dikningsföretaget ska upphöra.

2.3 Sakägare

Till ansökan har bifogats en lista på de 130 fastigheter som berörs. Inför ansökan har kommunen också samrått med ägarna av dessa.

2.4 Ansvar för framtida underhåll

Vid avveckling av ett dikningsföretag övergår ansvaret för underhåll, om inget annat anges, till respektive fastighetsägare som har en ledning eller ett dike inom sin mark om inget annat bestäms.

I detta fall har ett nytt dagvattensystem anlagt inom båtnadsområdet och har ersatt den funktion som dikningsföretagets diken och rörledningar en gång haft. Sollentuna Energi & Miljö AB ansvarar för att från fastigheternas respektive förbindelsepunkter omhändertar dagvatten inom området. Endast kortare sträckor av det tidigare öppna diket kan identifieras och har idag som delar av allmänna ledningsnätet en funktion för avledning av dagvatten.

Sollentuna Energi & Miljö AB, har i egenskap av va-huvudman för verksamhetsområdet för kommunal vatten om avlopp, åtagit sig att ta över underhållsansvaret för de (kvarvarande) anläggningar i form av diken och rörledningar som ingår i dikningsföretaget.

3. INKOMNA YTTRANDEN

Ansökan har kungjorts i ortstidningar. Berörda fastighetsägare samt myndigheter har getts möjlighet att yttra sig över ansökan.

3.1 Myndigheter

Länsstyrelsen i Stockholms län har tillstyrkt ansökan.

Naturvårdsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Havs- och vattenmyndigheten avstått från att yttra sig. Några andra myndigheter har inte hörts av.

3.2 Fastighetsägare

Creative Opportunities I AB (ägare av Tidspegeln 6) har yttrat sig.

Några andra fastighetsägare har inte hörts av.

4. BEMÖTANDE

Sollentuna kommun har under målets handläggning haft en dialog med ägaren till Tidspegeln 6 enligt bl.a. följande.

I detta fall är det enligt uppgift så att de ursprungliga diken och rörledningarna inte finns kvar alternativt ingår i det allmänna dagvattennätet. Det innebära att kommunen har det framtida ansvaret, vilket i praktiken gäller redan idag. Om jag tolkat rätt vilken fastighet det gäller [*Tidspegeln 6, domstolens anm.*] så har den heller inte ursprungligen haft något dike eller rörledning (ljusblå linje) inom sin mark. Det betyder att även om det mot förmodan skulle finnas delar av diken eller rörledningar kvar som inte tillhör det allmänna dagvattennätet så kommer inget ansvar för det tillfalla er fastighet. Vill förtydliga att det är en administrativ process med avvecklingen och kommer inte innebära några fysiska förändringar. Hör av er om ni har några ytterligare frågor!

I övrigt har Sollentuna kommun konstaterat att de myndigheter som hörts av antingen tillstyrkt ansökan eller avstått från att ha synpunkter på den.

5. DOMSKÄL

5.1 Inledning

Målet avgörs utan huvudförhandling. Med hänsyn till de frågor som ska prövas är det tillräckligt att rätten består av ordföranden och ett tekniskt råd (jfr 2 kap. 4 § andra stycket lagen om mark- och miljödomstolar).

5.2 Rätt att ansöka om omprövning

Sollentuna kommun äger fastighet inom dikningsföretagets båtadsområde och får därför anses vara behörig att begära omprövning av företagen.

5.3 Kan omprövning ske?

Mark- och miljödomstolen gör bedömningen att den bestämmelse som ska tillämpas i detta fall är 7 kap. 17 § andra stycket lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. Det har sedan den aktuella samfälligheten bildades inträtt ändrade förhållanden bl.a. genom att området har detaljplanelagts

och bebyggts. Dessa förändringar kan antas inverka på verksamheten inom dikningsföretaget, kretsen av deltagare och kostnadsfördelningen i inte ringa mån. Av det skälet är förutsättningar för omprövning uppfyllda.

5.4 Kan dikningsföretaget läggas ned?

Sollentuna kommun har ansökt om att Turebergs dikningsföretag av år 1922 ska läggas ned. Båtnadsområdet för dikningsföretaget framgår av bild (se avsnitt 2.2 ovan).

Mot bakgrund av den utredning som presenterats får kommunens yrkande om att dikningsföretaget ska läggas ned anses vara förenligt med gällande lag. En nedläggningen bedöms inte ha någon påverkan på några skyddsvärda natur-områden. Att hela båtnadsområdet för dikningsföretaget numera infattas av verk-samhetsområde för kommunalt vatten och avlopp samt att Sollentuna Energi & Miljö AB har åtagit sig att ansvara för framtida underhåll att de anläggningar (diken m.m.) som finns kvar, säkerställer att dagvatten inom området tas omhand. Ingen remissmyndighet eller berörd sakägare har heller invänt mot ansökan.

Det anförda innebär sammantaget att en nedläggning av dikningsföretaget får anses vara den lämpligaste lösningen. Ansökan om nedläggning ska därför bifallas.

5.5 Det framtida underhållsansvaret

Av utredningen i målet framgår att hela påverkansområdet för dikningsföretaget numera ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Sollentuna Energi & Miljö AB har åtagit sig att ta över ansvaret för framtida underhåll för i dikningsföretaget ingående diken m.m. Ansvaret för framtida underhåll ska därför läggas på bolaget.

5.6 Risk för skador

Mot bakgrund av vad som framkommit i målet kan några skador inte förutses till följd av nedläggningen av dikningsföretaget.

Eventuella oförutsedda skador får behandlas enligt reglerna för oförutsedda skador.

5.7 Rättegångskostnader

Några förbehåll om ersättning för rättegångskostnader har inte gjorts.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-01)
Överklagande senast den 7 april 2021.

Inge Karlström

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Inge Karlström, ordförande,
och tekniska rådet Christina Odén.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.